

ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ БІЗНЕСУ ТА ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

Затверджую
Заступник директора з НВР
 Л.Г.Шелест
26 05 2024

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	076 «Підприємництво та торгівля»
Освітньо-професійна програма	Товарознавство та комерційна діяльність
Рівень освіти	Фахова передвища освіта
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр

2024 рік

Розробники програми: Воронько Н.І., викладач вищої категорії
Гроха С.Г., викладач вищої категорії

Обговорено на засіданні циклової комісії «Маркетингу, торгівлі та біржової діяльності

«18» 04 20 24 року, протокол № 9

Голова циклової комісії С.Г. Гроха

Обговорено та рекомендовано до затвердження методичною радою

«25» 04 20 24 року, протокол № 5

ВСТУП

Практична підготовка здобувачів фахової передвищої освіти вищого навчального закладу є обов'язковою частиною освітньої програми для здобуття кваліфікаційного ступеня фаховий молодший бакалавр, органічно пов'язана з навчальним процесом і має на меті придбання здобувачами освіти професійних навичок і вмінь, забезпечення росту їх кваліфікації у відповідності з вимогами навчального плану.

Практика здобувачів фахової передвищої освіти Відокремленого структурного підрозділу «Фаховий коледж бізнесу та харчових технологій Запорізького національного університету» зі спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» усіх форм навчання є невід'ємною складовою частиною підготовки фахівців, передбаченою освітньо-професійною програмою та навчальним планом.

Організація практичної підготовки регламентується Типовим положенням про організацію освітнього процесу закладів фахової передвищої освіти та Положенням про практичну підготовку здобувачів фахової передвищої освіти, затвердженим Міністерством освіти і науки України 02.05.2023 р. №510, Положенням про проведення практики студентів ВСП «Фаховий коледж бізнесу та харчових технологій ЗНУ», затвердженим у 2023р.

Наскрізна програма практики є основним навчально-методичним документом практики, в якому розглядаються система змісту організації, керівництва, проведення та підведення підсумків усіх видів практики (навчальної, технологічної) зі спеціальності.

Наскрізна програма складена на основі освітньо-професійної програми та відповідає стандартам передвищої фахової освіти. Програма практики розроблена у відповідності до затвердженого навчального плану, структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми, кваліфікаційної характеристики фахового молодшого бакалавра зі спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля»

Наскрізна програма розробляється цикловою комісією один раз на три роки, затверджується заступником директора з навчально-виховної роботи коледжу.

На підставі цієї програми розробляються робочі програми практики, які затверджуються заступником директора НВР.

I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Метою практики є оволодіння здобувачами фахової передвищої освіти сучасними методами, формами організації та знаряддям праці в галузі їх майбутньої професії, формування у них на базі одержаних в навчальному закладі знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних ринкових і виробничих умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності.

Комплекс навчальної та виробничої практики спрямований на формування умінь, навичок, компетенцій, що відповідають кваліфікації, яку отримує здобувач фахової передвищої освіти на кожному освітньому рівні та дає можливість займати відповідні посади. Практика здобувачів освіти передбачає цілісність, безперервність та послідовність при одержанні потрібного достатнього обсягу практичних знань і умінь.

Наскрізна програма практики має завдання створити систему постійної практичної підготовки фахівців з послідовним нарощуванням рівня професійних знань та практичних навичок. Послідовне розширення та ускладнення кола професійних вмінь від етапу до етапу визначає спадкоємність та розвиток змісту окремих етапів практики.

Навчальна практика є першим етапом практичного навчання, її зміст визначає вихідний рівень професійних вмінь. Технологічна практика є заключним етапом, змістом якої є передбачення формування професійних навичок самого високого рівня.

Для здобувачів фахової передвищої освіти за спеціальністю 076 «Підприємництво та торгівля» навчальним планом передбачено: (табл. №1)

Таблиця 1

№ з/п	Вид практики	Обсяг кредитів	Семестр	Тривалість практики (тижні)	Первинна посада, за якою проходить практика	Компетентності, якими повинен оволодіти студент
1	Навчальна практика	9	На основі ПЗСО 3, 4 На основі БЗСО 5,6	6	Продавець, продавець-консультант, контролер-касир	<p>ІК. Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі підприємництва, комерції та товарознавства або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів системи наук, які формують концепції організації і функціонування підприємницьких, торговельних, комерційних структур та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.</p> <p>ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>СК 3. Здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких, торговельних та комерційних структур.</p> <p>СК 4. Здатність визначати характеристики товарів і послуг у підприємницькій,</p>

						торгівельній та комерційній діяльності. СК 5. Здатність здійснювати діяльність із дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та комерційної діяльності. СК 8. Здатність визначати та задовольняти потреби споживачів як пріоритетних суб'єктів ринку.
2	Технологічна практика	7,5	На основі ПЗСО 4 На основі БЗСО 6	5	Завідувач секції Керівник виробничих підрозділів в оптовій та роздрібній торгівлі Завідувач відділу (самостійного) Агент комерційний Агент торговельний Товарознавець Організатор з постачання Організатор зі збуту Фахівець.	ІК. Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі підприємництва, комерції та товарознавства або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів системи наук, які формують концепції організації і функціонування підприємницьких, торговельних, комерційних структур та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях. ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. СК 1. Здатність враховувати основні закономірності й сучасні досягнення у підприємницькій, торговельній та комерційній діяльності. СК 3. Здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких, торговельних та комерційних структур. СК 4. Здатність визначати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та комерційній діяльності. СК 5. Здатність здійснювати діяльність із дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та комерційної діяльності. СК 6. Здатність виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та комерційних структур СК 8. Здатність визначати та задовольняти потреби споживачів як пріоритетних суб'єктів ринку.

II ОРГАНІЗАЦІЯ ТА КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

Навчальна практика

Метою навчальної практики є поглиблення та закріплення теоретичних знань з організації торгівлі, торговельного обладнання, асортименту товарів; здобуття студентами навичок роботи продавця, контролера касира. Навчальна практика дає здобувачам фахової передвищої освіти первинні відомості та навички робітничої професії.

Практика здійснюється в два періоди з чергуванням з теоретичними заняттями в межах навчального року або семестру та об'ємах, встановлених навчальним планом.

Тривалість аудиторної роботи здобувача фахової передвищої освіти під час проведення навчальної практики становить 24 академічні години, на базах практики у виробничих умовах - не перевищувати 36 годин на тиждень.

Навчальна практика проходить в навчально-виробничих підприємствах, з якими укладено угоду про проходження навчальної практики. Це підприємства - юридичні особи різних форм власності і типів господарювання, що здійснюють торговельну, виробничо-торговельну діяльність (універмаги, супермаркети та ін.)

На базових підприємствах мають застосовуватись передові форми і методи організації праці, підприємства оснащені новітнім торговельним і виробничим обладнанням, інвентарем, це підприємства з високою культурою обслуговування покупців, широким асортиментом товарів, укомплектовані висококваліфікованими кадрами.

В період проходження навчальної практики здобувачі фахової передвищої освіти ведуть щоденники, в яких фіксують всі види роботи практиканта та виконання завдань згідно програми.

Підсумковим контролем практики є оцінювання. Після закінчення практики здобувачі фахової передвищої освіти складають екзамен, отримують оцінку, що оформлюється відомістю, оцінка заноситься в індивідуальний план здобувача освіти..

Технологічна практика є заключним етапом підготовки фахового молодшого бакалавра. На меті практики – поглиблення та закріплення знань з фахових та управлінських дисциплін. Вона проводиться на торгових підприємствах де мають бути передові форми і методи організації планово-економічної роботи, комерційної роботи, бухгалтерського обліку, впроваджуватись прогресивні технології торгівлі, організації праці і управління.

Підприємства повинні мати належну матеріально-технічну базу, укомплектовані висококваліфікованими фахівцями, здатними надати допомогу студентам, навчити студентів передовим знаряддям праці, передати уміння і знання.

В період проходження технологічної практики здобувачі фахової передвищої освіти набувають навичок роботи за фахом шляхом дублювання

роботи керівника підприємства, завідуючого відділом, складом, товаровознавця, товаровознавця-комерсанта, комерційного агента; навичок спілкування та контактування з управлінськими та іншими працівниками підприємства, вирішення конфліктних ситуацій в первинних колективах, аналізу і вироблення обґрунтованих управлінських рішень у відповідній сфері діяльності.

Здобувачі фахової передвищої освіти ведуть щоденник-звіт, виконують індивідуальне завдання, по закінченню технологічної практики надають звіт, отримують оцінку, яка заноситься у відомість та індивідуальний план здобувача освіти.

Індивідуальні завдання виконуються за запропонованими темами, їх перелік надається в програмі технологічної практики. Завдання можуть бути пов'язані з навчально-дослідницькою, пошуковою роботою циклової комісії. Кожен рік поновлюється тематика завдань, заміна новими завданнями повинна відбуватись не менше як на 30%. Зміст індивідуального завдання визначає здобувач освіти і погоджує з керівником практики, порядок виконання завдання визначається керівником практики.

Перед виходом на практику в кожній навчальній групі проводяться консультації, де здобувачі фахової передвищої освіти знайомляться з метою і задачами практики, порядком і послідовністю відпрацювання завдань програми, графіком проходження практики, керівниками практики від підприємства, порядком оцінки знань і навичок, організацією проведення екзамену, захисту щоденника; прослуховують інструктажі з техніки безпеки.

Тривалість робочого дня на базових підприємствах з виконання програми технологічної практики визначається погодженням коледжу і бази практики, з урахуванням віку здобувача фахової передвищої освіти повинна відповідати нормам законодавства, не перевищувати 8 годин.

З підприємствами, базами практики, повинні бути укладені договори на проходження практики. Пропозиції щодо баз практики та укладання з ними договорів надається щорічно випускною цикловою комісією завідувачу навчально-виробничої практики за місяць до початку практики. На основі договору здобувачі освіти отримують направлення на проходження практики, яке готує керівник практики за встановленою формою і надає завідувачу практикою для подальшого оформлення.

З кожного виду практики повинна бути підготовлена відповідна документація:

- діюча програма практики;
- робочий план практики (для навчальної практики);
- щоденник навчальної практики студента;
- екзаменаційні білети, для проведення екзаменів;
- календарний графік практики;
- направлення кожному студенту на практику;
- наказ директора про розподіл студентів на місця практики;
- щоденник-звіт студента.

Здобувачі фахової передвищої освіти до початку практики повинні: отримати від керівника практики консультації щодо оформлення всіх необхідних документів; своєчасно прибути на базу практики і регулярно відвідувати місце практики; в повному обсязі виконувати завдання, передбачені програмою практики; своєчасно оформляти щоденник, звіт; захистити звіт; здати його до навчальної частини для реєстрації.

Керівництво практикою

Для керівництва усіма видами практики призначаються керівники практики від навчального закладу та від підприємства.

Керівниками навчальної практики від навчального закладу призначаються майстри виробничого навчання або фахові викладачі, а від підприємств - продавці 4, 5 категорій, завідувачі магазином, їх заступники, товарознавці, що мають достатній досвід практичної роботи і відповідну освіту.

Викладачі сумісно з керівниками практики від підприємства здійснюють розподіл здобувачів освіти по робочих місцях, забезпечують щоденними завданнями згідно з програмою і графіком, навчають прийомам праці, контролюють виконання завдань, правил техніки безпеки, проводять виховну роботу.

Керівництво технологічною практикою здійснюється викладачами спеціальних дисциплін, які забезпечують виконання здобувачами фахової передвищої освіти програми практики в повному обсязі, консультують студентів, контролюють термін виконання завдань, застосовуючи як групові так і індивідуальні форми навчання. Безпосереднє керівництво практикою здобувачів освіти на підприємствах покладається на керівників підприємств, провідних фахівців та інших спеціалістів з вищою освітою, які створюють необхідні умови для проходження практики, забезпечують інформацією, звітністю, нормативними та іншими документами, залучають студентів до участі у поточній роботі підрозділу підприємства, допомагають здобувачам освіти в збиранні матеріалів, контролюють виконання завдань.

Призначення керівників практики від коледжу проводиться наказами Коледжу про педнавантаження, про проведення практики, керівників від підприємств – наказом підприємству – бази практики.

Розподіл здобувачів фахової передвищої освіти за об'єктами практики проводиться відповідно договорів з підприємствами про надання місця для проходження практики і оформлюється наказом директора навчального закладу.

Дистанційна форма проходження практики

Карантинні обмеження, надзвичайні ситуації техногенного, природного характеру, воєнний стан можуть внести корективи в організацію освітнього процесу. За рішенням педагогічної ради освітні компоненти здобувачі освіти можуть опановувати в дистанційній формі.

В цьому випадку використовуються різні технічні засоби комунікації та он-лайн платформи.

Для забезпечення проходження практики дистанційно використовуються технології дистанційного навчання, методичні та дидактичні матеріали для самостійної роботи здобувачів освіти.

В умовах дистанційного проходження практики зміст завдань може змінюватись залежно від режиму і форми роботи підприємств. Залікові заходи проводяться у вигляді он-лайн занять. Звітна документація подається викладачу-керівнику практики в електронному вигляді. Звіти практики заповнюються в електронному вигляді з подальшим його пред'явленням у друкованому вигляді.

III ПРОГРАМИ ОКРЕМИХ ВИДІВ ПРАКТИКИ

1. Програма навчальної практики.
2. Програма технологічної практики.

Програми окремих видів практики складаються із вступу, де визначено вимоги до баз практики, обов'язки керівників практики від коледжу, від підприємств, обов'язки здобувачів фахової передвищої освіти. В програмі визначаються цілі і задачі окремих видів практики, тематичний план, надається зміст завдань практики, методичні рекомендації щодо їх виконання, перелік індивідуальних завдань, перелік навчальних посібників. В програмі зазначаються форми і методи контролю, критерії оцінок, вимоги до звіту, щоденнику, підтвердження підсумків практики.

Програми окремих видів практики є складовою наскрізної програми.